

Spis treści

Słowo wstępne (<i>Marek Matejun</i>)	11
CZĘŚĆ 1. KIERUNKI BADAŃ NAD ZARZĄDZANIEM MAŁYMI I ŚREDNIMI PRZEDSIĘBIORSTWAMI	13
Rozdział 1. Funkcjonowanie małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce (<i>Teresa Piecuch</i>)	15
1.1. Wprowadzenie	15
1.2. Istota małych i średnich firm	16
1.3. Znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce	18
1.4. Bariery funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw	20
1.5. Problemy z dostępem do zewnętrznych źródeł finansowania w małych i średnich firmach	23
1.6. Zarządzanie zasobami ludzkimi w małych i średnich firmach	26
1.7. Małe i średnie przedsiębiorstwa efektem zachowań przedsiębiorczych	28
1.8. Podsumowanie	29
Rozdział 2. Badania małych i średnich przedsiębiorstw rodzinnych w Polsce (<i>Andrzej Marjański</i>)	30
2.1. Wprowadzenie	30
2.2. Perspektywa badawcza przedsiębiorstwa rodzinnego	31
2.3. Polski dorobek w zakresie badań przedsiębiorstw rodzinnych	32
2.4. Założenia i metody badań projektu „Badanie firm rodzinnych”	42
2.5. Analiza wybranych wyników badań	44
2.6. Podsumowanie	46
Rozdział 3. Zmiany kultury organizacyjnej przedsiębiorstw – wyniki badań empirycznych (<i>Katarzyna Gadomska-Lila</i>)	48
3.1. Wprowadzenie	48

3.2. Zmiana kultury organizacyjnej – rozważania teoretyczne	49
3.3. Metodyka badań	52
3.4. Wyniki badań – analiza porównawcza	53
3.5. Wnioski	57
3.6. Podsumowanie	58

Rozdział 4. Stan innowacyjności przedsiębiorstw i jej perspektywy (na przykładzie małych i średnich przedsiębiorstw subregionu tarnobrzeskiego) (Anna Zych) 60

4.1. Wprowadzenie	60
4.2. Pojęcie, rodzaje i znaczenie innowacji w działalności gospodarczej	61
4.3. Specyfika społeczno-gospodarcza badanego regionu	65
4.4. Determinanty innowacyjności badanych przedsiębiorstw	66
4.5. Innowacyjność przedsiębiorstw na terenie subregionu tarnobrzeskiego	67
4.6. Podsumowanie	72

Rozdział 5. Budowa przewagi konkurencyjnej przez małe i średnie przedsiębiorstwa poprzez działalność proekologiczną (Janusz Kornecki) 74

5.1. Wprowadzenie	74
5.2. Podejście firm do budowania przewagi konkurencyjnej opartej na działalności proekologicznej	75
5.3. Poziom innowacyjności proekologicznej polskich MSP	81
5.4. Motywy wdrażania innowacji proekologicznych	83
5.5. Podejście polskich MSP do budowania długookresowej przewagi konkurencyjnej opartej na działalności proekologicznej	84
5.6. Podsumowanie	88

CZĘŚĆ 2. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ ORAZ ROZWÓJ ZASOBÓW KADROWYCH W MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTWACH ... 89

Rozdział 6. Zarządzanie przedsiębiorczością w sektorze MSP (Eugeniusz Michalski) ... 91

6.1. Wprowadzenie	91
6.2. Koncepcja zarządzania przedsiębiorczością	92
6.3. Cykl życia przedsiębiorstwa	95
6.4. Wpływ technologii informacyjnej na przedsiębiorczość	98
6.5. Tworzenie strategii rozwoju przedsiębiorczości	102

Rozdział 7. Jakościowa analiza porównawcza. Konceptualizacja przedsiębiorczości akademickiej (Anna Kwiotkowska) 108

7.1. Wprowadzenie	108
7.2. W poszukiwaniu metod badania konfiguracji organizacyjnych – istota jakościowej analizy porównawczej	109
7.2.1. Jakościowa analiza porównawcza jako podejście badawcze	109

7.2.2. Pojęcie ekwifinalności	112
7.2.3. Typy zastosowania jakościowej analizy porównawczej	113
7.3. Konceptyjna struktura nośna do badania przedsiębiorczości akademickiej	114
7.4. Podsumowanie	120

Rozdział 8. Wspieranie przedsiębiorczości studenckiej na podstawie studium

przypadku Uniwersytetu w Coventry (Magdalena Kurowska)	121
8.1. Wprowadzenie	121
8.2. Przedsiębiorczość akademicka w Wielkiej Brytanii	122
8.3. Coventry University – studium przypadku	123
8.3.1. Edukacja	124
8.3.2. Finansowe narzędzia pomocowe	130
8.3.3. Mentoring	132
8.3.4. Koło studenckie <i>Students in Business</i>	132
8.3.5. Kultura przedsiębiorczości	133
8.3.6. Powiązanie inicjatyw i pozostałych narzędzi pomocowych	134
8.4. Obserwacje i wnioski	135
8.5. Podsumowanie	136

Rozdział 9. Identyfikacja form zatrudnienia w małych i średnich przedsiębiorstwach budowlanych w świetle wyników badań empirycznych (Bogdan Nogalski,

Anna Wójcik-Karpacz, Jarosław Karpacz)	137
9.1. Wprowadzenie	137
9.2. Elastyczność zatrudnienia	139
9.3. Formy zatrudnienia	141
9.4. Diagnoza stanu sektora budowlanego w województwie świętokrzyskim	144
9.5. Formy zatrudnienia w sektorze usług budowlanych w regionie świętokrzyskim w świetle wyników badań empirycznych	149
9.6. Podsumowanie	153

Rozdział 10. System motywowania kadr menedżerskich w MSP (Tomasz Kawka) .....

10.1. Uwarunkowania motywowania kadry menedżerskiej	155
10.2. Istota małych przedsiębiorstw i ich rola w gospodarce	158
10.3. Funkcja personalna w MSP	160
10.4. Motywowanie w MSP	162
10.5. Opis metodyki badań	163
10.6. Wyniki badań empirycznych	165
10.7. Podsumowanie	173

Rozdział 11. Kompetencje jako główny element kapitału ludzkiego w małym przedsiębiorstwie (na przykładzie rejonu tarnobrzeskiego) (Liliana Mierzwińska) .

11.1. Wprowadzenie	174
--------------------------	-----

11.2. Cel i metodyka badań. Charakterystyka respondentów	176
11.3. Poziom wykształcenia i rozwój zawodowy pracowników zatrudnionych w badanych przedsiębiorstwach	177
11.4. Motywatory stosowane w badanych przedsiębiorstwach	179
11.5. Pojęcie i rola kompetencji pracowników oraz pracodawców	180
11.6. Kompetencje pracowników w badanych przedsiębiorstwach	183
11.7. Kompetencje badanych przedsiębiorców	186
11.8. Podsumowanie	190

CZĘŚĆ 3. WPŁYW OTOCZENIA NA ROZWÓJ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW .....

Rozdział 12. Analiza warunków ograniczających rozwój małych i średnich przedsiębiorstw funkcjonujących w regionach zmarginalizowanych <i>(Renata Lisowska)</i>	193
12.1. Wprowadzenie	193
12.2. Regiony zmarginalizowane – typologia	195
12.3. Bariery i czynniki rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw zlokalizowanych w regionach zmarginalizowanych	200
12.4. Podsumowanie	207
Rozdział 13. Wpływ form opodatkowania podatkiem dochodowym na funkcjonowanie małych i średnich przedsiębiorstw <i>(Marek Matejun, Ewa Kaczmarek)</i>	208
13.1. Wprowadzenie	208
13.2. Dylemat wyboru formy opodatkowania podatkiem dochodowym w małych i średnich firmach	209
13.3. Charakterystyka form opodatkowania podatkiem dochodowym małych i średnich przedsiębiorstw	210
13.4. Kierunki wpływu form opodatkowania podatkiem dochodowym na małe i średnie przedsiębiorstwa	215
13.5. Metodyka prowadzonych badań i charakterystyka respondentów	218
13.6. Opinie przedsiębiorców na temat wpływu opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych na funkcjonowanie ich przedsiębiorstw	219
13.7. Podsumowanie	224
Rozdział 14. Zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem a polityka rachunkowości <i>(Angelika Kaczmarczyk)</i>	225
14.1. Wprowadzenie	225
14.2. Polityka rachunkowości a polityka bilansowa – ewolucja terminologiczna	225
14.3. Sprawozdawczość małych i średnich przedsiębiorstw	228
14.4. Polityka rachunkowości w małych i średnich przedsiębiorstwach	233
14.5. Podsumowanie	234

Rozdział 15. Wpływ transferu technologii na tworzenie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw akademickich w świetle wyników badań (<i>Zbigniew Chyba</i>)	235
15.1. Wprowadzenie	235
15.1.1. Określenie przewagi konkurencyjnej	236
15.1.2. Transfer technologii i jego rodzaje	236
15.1.3. Proces transferu technologii z punktu widzenia przedsiębiorstwa	237
15.1.4. Przedsiębiorczość akademicka	239
15.2. Wyniki badań	240
15.2.1. Rodzaje transferu technologii w badanych przedsiębiorstwach	240
15.2.2. Przebieg procesu transferu technologii do przedsiębiorstwa	241
15.2.3. Korzyści wynikające z transferu technologii do przedsiębiorstwa	242
15.3. Podsumowanie	243
Rozdział 16. Wewnętrzne uwarunkowania potencjału do zmian w małych i średnich przedsiębiorstwach powiatu tarnobrzeskiego (<i>Beata Ujda-Dyńska</i>)	244
16.1. Wprowadzenie	244
16.2. Wyniki badań	247
16.3. Podsumowanie	250
CZEŚĆ 4. PERSPEKTYWY WYKORZYSTANIA WSPÓŁPRACY W PODNOSZENIU KONKURENCYJNOŚCI FIRM SEKTORA MSP	251
Rozdział 17. Elementy kapitału relacyjnego oddziałujące na konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw (<i>Wiesław Danielak</i>)	253
17.1. Wprowadzenie	253
17.2. Istota kapitału relacyjnego jako elementu kapitału intelektualnego	254
17.3. Komponenty kapitału relacyjnego	258
17.4. Elementy kapitału intelektualnego wykorzystywane w procesie realizacji inwestycji i innowacji	262
17.5. Podsumowanie	265
Rozdział 18. Uwarunkowania społecznej odpowiedzialności małego przedsiębiorstwa (<i>Agnieszka Sokołowska</i>)	266
18.1. Wprowadzenie	266
18.2. Społeczna odpowiedzialność – kontekst	267
18.3. Uwarunkowania wewnętrzne wynikające ze specyfiki funkcjonowania i zarządzania małym przedsiębiorstwem	269
18.3.1. Wielkość przedsiębiorstwa	270
18.3.2. Przedmiot działalności, branża, kluczowe zasoby	271
18.3.3. Kształt struktury organizacyjnej	271
18.3.4. Świadomość właścicieli, menedżerów i pracowników	272
18.3.5. Relacje społeczne	273

18.3.6. Kultura organizacyjna	273
18.3.7. Strategia	273
18.3.8. Sposób zarządzania firmą	274
18.3.9. Relacje z otoczeniem	275
18.3.10. Sytuacja finansowa	275
18.4. Czynniki zewnętrzne warunkujące realizację koncepcji społecznej odpowiedzialności w małym przedsiębiorstwie	276
18.5. Podsumowanie	278

Rozdział 19. Wewnętrzne uwarunkowania współdziałania gospodarczego małych

przedsiębiorstw (<i>Agnieszka Połomska-Jasienowska</i>)	279
19.1. Wprowadzenie	279
19.2. Pojęcie współdziałania i związane z nim podstawowe terminy	280
19.3. Klasyfikacje i typologie uwarunkowań funkcjonowania przedsiębiorstw	282
19.3.1. Zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania funkcjonowania przedsiębiorstw ..	282
19.3.2. Wewnętrzne uwarunkowania współdziałania gospodarczego małych przedsiębiorstw	285
19.4. Wyniki badań empirycznych	286
19.4.1. Charakterystyka organizacji badań	286
19.4.2. Krótka charakterystyka badanych przedsiębiorstw	287
19.4.3. Analiza wyników	287
19.5. Podsumowanie	294

Rozdział 20. Współpraca przedsiębiorstw warunkiem rozwoju innowacyjnego sektora

MSP w Polsce (<i>Robert Stanisławski</i>)	296
20.1. Wprowadzenie	296
20.2. Współpraca MSP w zakresie rozwoju innowacyjnego – przegląd wybranych badań .	299
20.3. Ocena współpracy MSP w zakresie podnoszenia innowacyjności – badania własne .	305
20.4. Podsumowanie	312

Rozdział 21. Procesy umiędzynarodowienia małych i średnich przedsiębiorstw w świetle

badania empirycznych (<i>Anna Michna, Renata Sękowska</i>)	314
21.1. Wprowadzenie	314
21.2. Charakterystyka sektora MSP	314
21.3. Wyniki badań empirycznych opisujących proces umiędzynarodowienia sektora MSP .	317
21.4. Podsumowanie	324

Bibliografia	327
---------------------------	-----

Indeks nazwisk	343
-----------------------------	-----

Indeks rzeczowy	349
------------------------------	-----